

HINTOJEN NOUSU AJAA TALOUDEN TAANTUMAAN

Janne Huovari, Markus Lahtinen, Henna Busk, Mats Godenhielm, Veera
Holappa, Antti Raukola, Saara Vaahtoniemi

15.9.2022

TALOUS TAANTUMAAN

- Hintojen ja korkojen nousu pienentää kotitalouksien ostovoimaa niin Suomessa kuin maailmalla.
- Yksityinen kulutus kääntyy laskuun, samoin vienti.
- Kysynnän puute ja epävarmuus vähentävät investointeja.
- Taantumun syvyys ja pituus riippuvat hyvin paljon Ukrainan sodan tapahtumista ja seurauksista, minkä vuoksi epävarmuus on todella suurta.
- Ostovoima kasvaa ensi vuonna ja kulutus virkoaa loppuvuodesta 2023.
- BKT kasvaa tänä vuonna 1,6 % ja supistuu ensi vuonna 0,5 %.

BKT Suomi

%m vuosimuutos

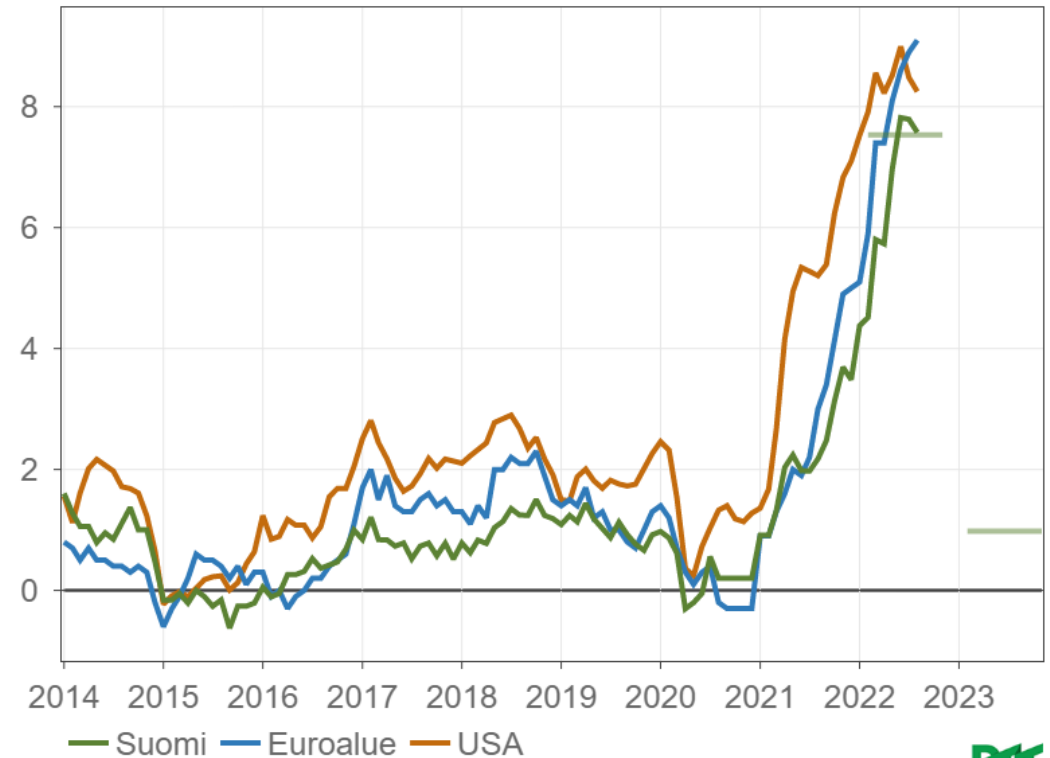
PTT

NOPEA HINTOJEN NOUSU TAITTUU ENERGIAN HALPENEMISEEN

- Sähkön ja ruuan hintojen sekä korkojen nousun myötä inflaatiossa loppuvuonna yli 10 prosentin kuukausia.
- Koko vuoden inflaatio 7,5 %.
- Ensi vuonna monien tuotteiden hinta laskee tämän vuoden korkealta tasolta.
 - Esim. energia, elektroniikka.
- Palveluissa hintojen nousu jatkuu.
- Jatkossa inflaatio luultavasti nopeampaa kuin mihin viime aikoina totuttu.

Kuluttajahinnat

%, vuosimuutos

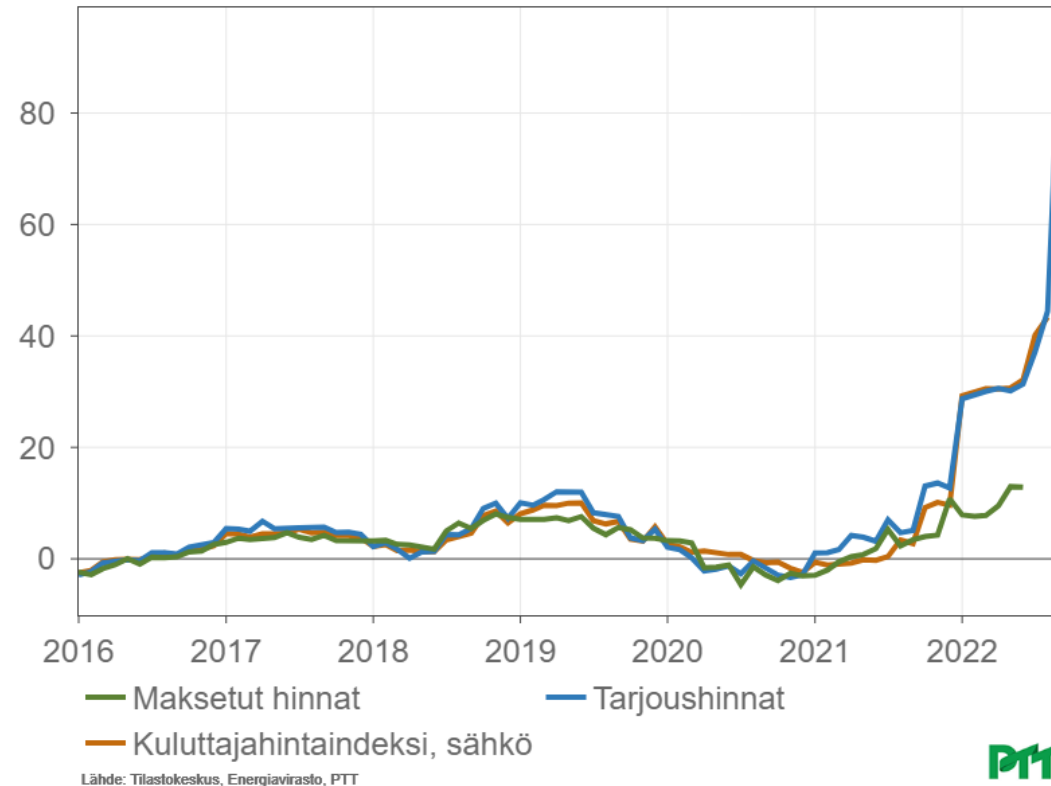
Lähde: Tilastokeskus, Eurostat, FRED ja PTT

PTT

SÄHKÖN HINTA JA KOROT NOUSUSSA

Kotitalouksien sähkön hinta ja sähköinflaatio

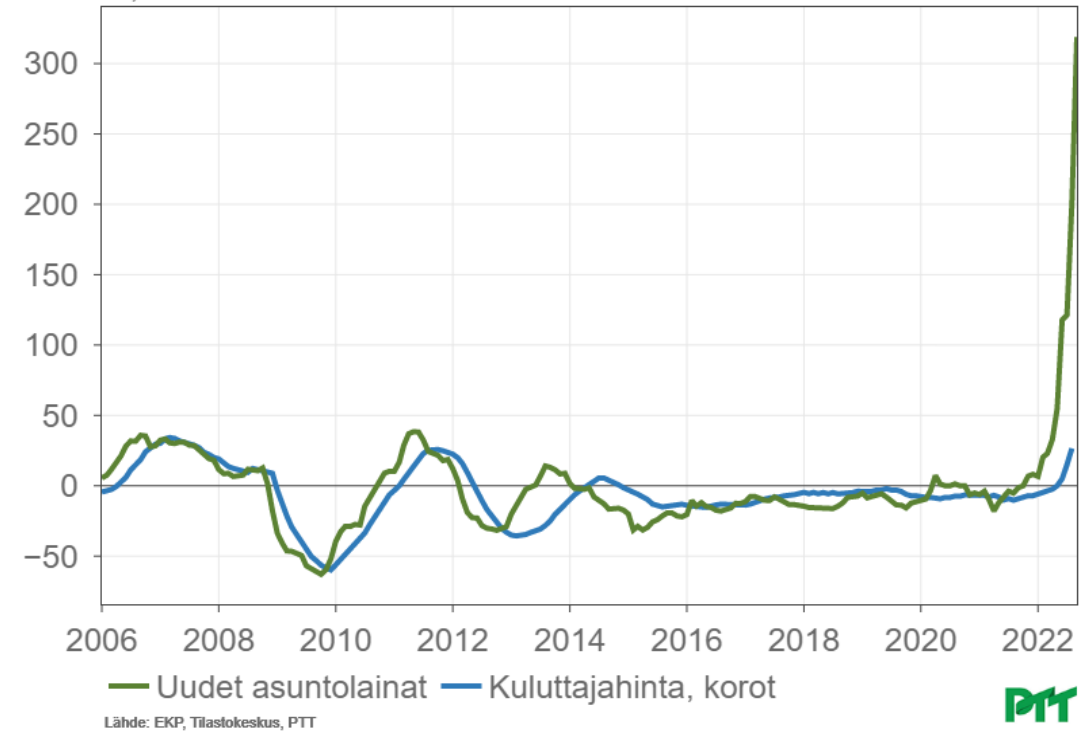
%, vuosimuutos, kotitaloustyyppien keskiarvo

Asuntoluottojen korko ja korko kuluttajahintaindeksi

Elo- ja syyskuun korot: euribor + 1 % marginaalioletus

%, muutos vuoden takaa.

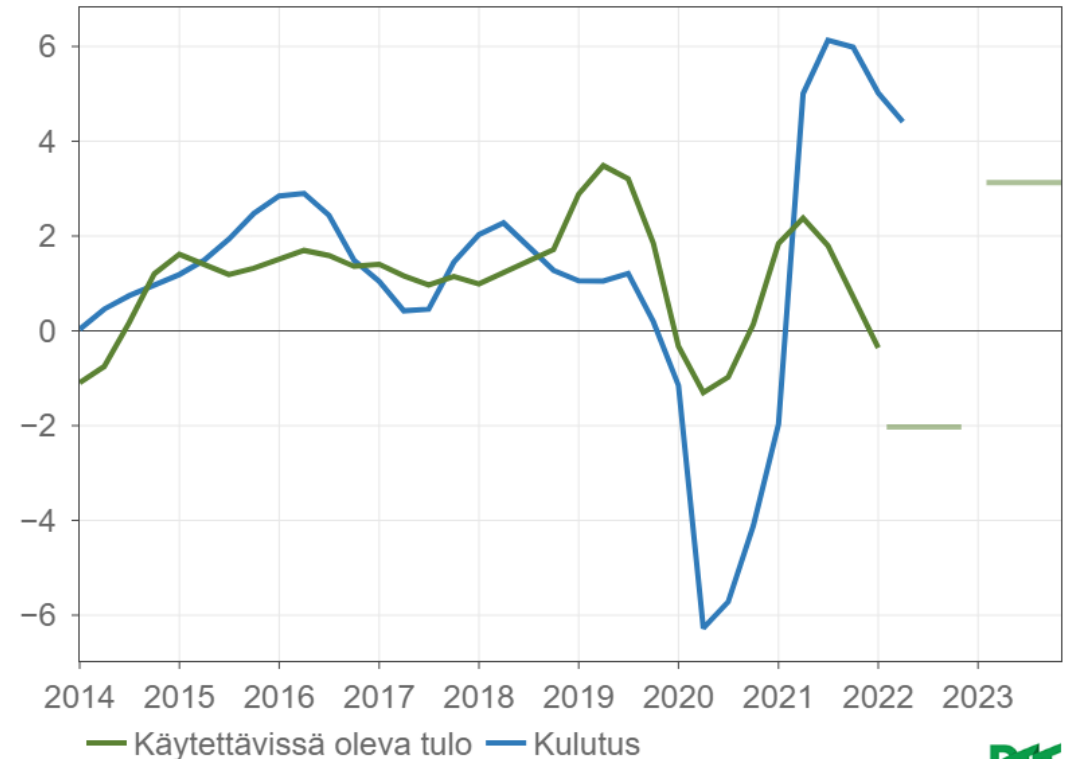

KOTITALOUDET TIUKOILLA TÄNÄ VUONNA

- Kulutuksen kasvu ollut reipasta alkuvuonna.
- Kotitalouksien kulutus ylittää tulot, koronasäästöistä apua.
- Loppuvuonna kulutus kääntyy laskuun.
- Ensi vuonna ostovoima taas kasvaa. Eläkkeisiin ennätyskorotus ja kohtuulliset palkankorotukset. Inflaatio hidasta.
- Kulutus kääntyy kasvuun viiveellä ja vuositasolla laskua tästä vuodesta.

Kotitalouksien tulot ja kulutus

%, vuosimuutos, trendi

Lähde: Tilastokeskus, PTT

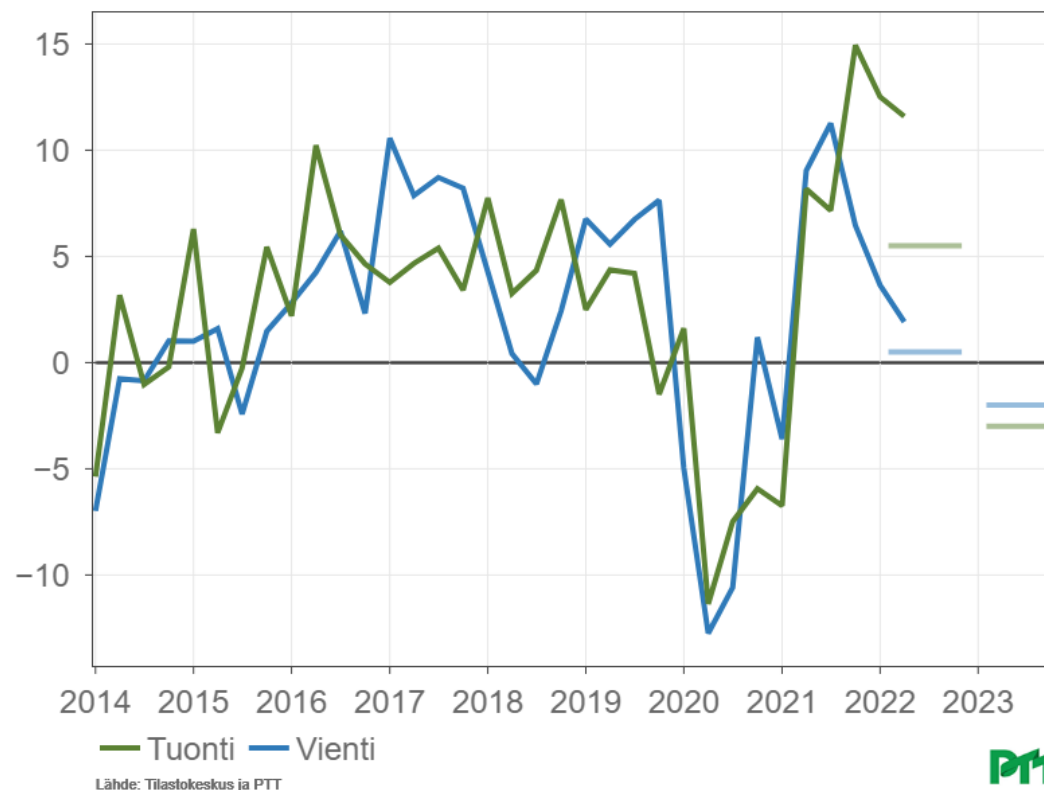
PTT

VIENTI LASKUUN

- Erityisesti euroalueen kysyntä laskee hintojen nousun seurauksena. Saksan talous oli ongelmissa jo ennen hinnan nousua.
- Kiinan talous ongelmissa kiinteistömarkkinoiden laskun kanssa.
- Tavaraviennin kasvu pysähtynyt ja kääntyy laskuun.
- Tuonnin kasvu erittäin nopeaa, varastoja täytetty.
- Sekä palveluvienti että -tuonti ovat kasvaneet alkuvuodesta erittäin reippaasti.
- Ensi vuonna sekä vienti että tuonti selvässä laskussa.

Vienti ja tuonti

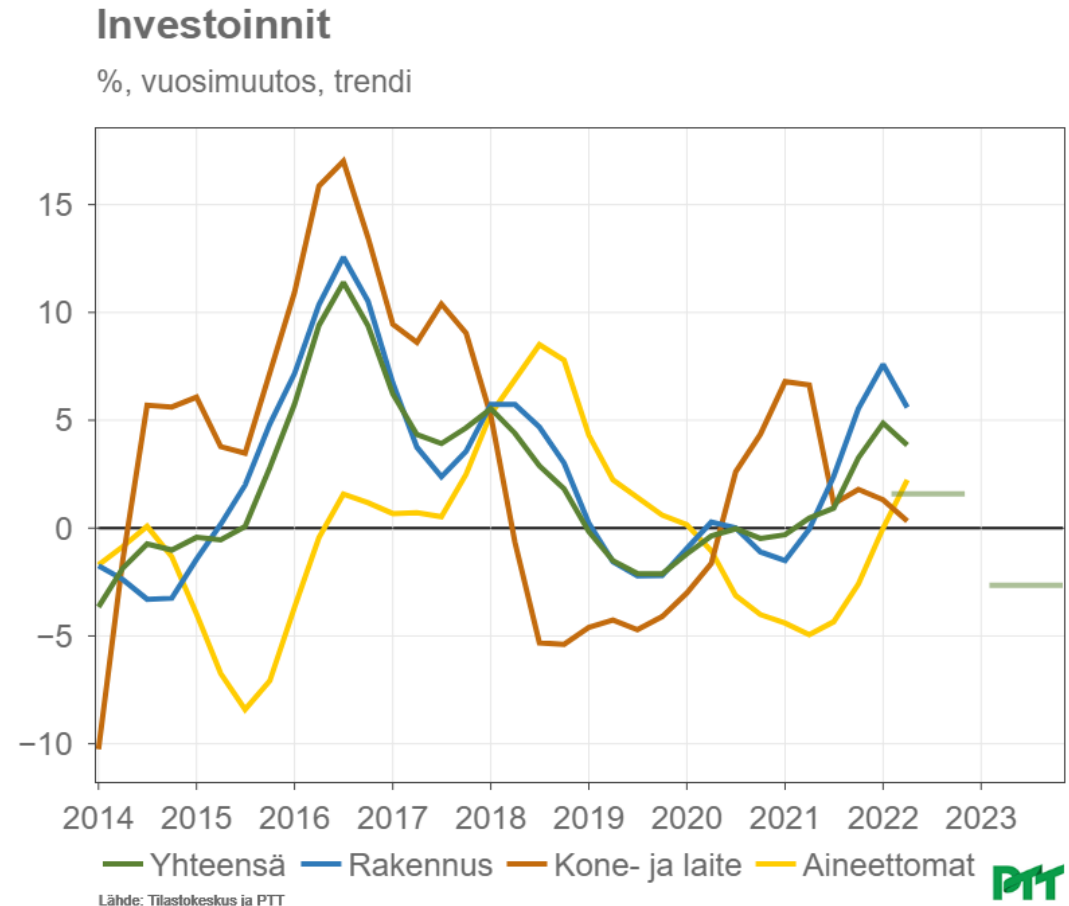
%, volyymin vuosimuutos

PTT

VIHREÄT INVESTOINNIT EIVÄT KATA RAKENNUSINVESTOINTIEN LASKUA

- Rakentaminen on ollut hyvässä vireessä koronakriisin jälkeen.
- Myönnettyt rakennusluvut kääntyivät jo aiemmin laskuun. Rakentamisen taso ollut korkea.
- Nyt korkojen nousu ja ostovoiman lasku heikentävät rakentamisen näkymiä entisestään.
- Epävarmuus lykkää yritysten investointipäätöksiä.
- Energia- ja vihreän siirtymän investoinnit lisääntyvät, mutta eivät riitä kattamaan muiden investointien kuoppaa.

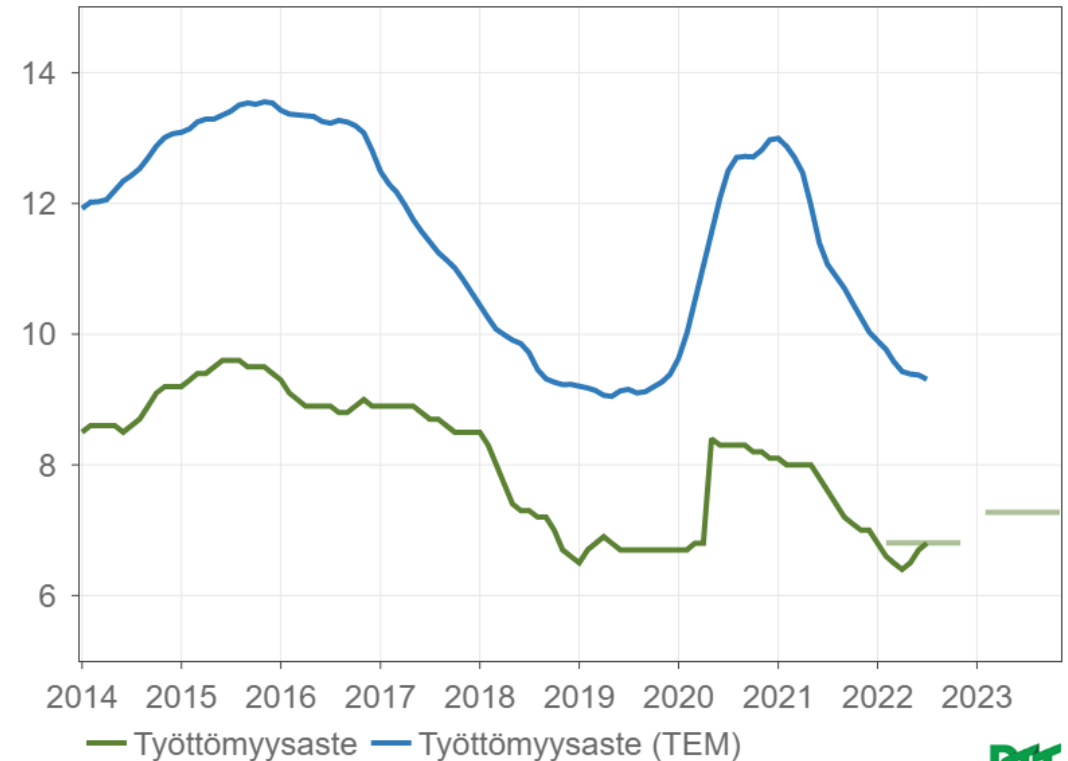

TYÖLLISYYS KASVAA VIELÄ TÄNÄ VUONNA

- Työllisyyden kasvu on jatkunut ja avoimia työpaikkoja on edelleen runsaasti.
- Kasvu on tullut pääosin osa-aikaisista ja työtuntien kasvu on ollut hitaampaa kuin työllisten määrän.
- Kulutuksen väheneminen kääntää työllisyyden laskuun ja työttömyyden nousuun.
- Työttömyysaste on tänä vuonna 6,8 prosenttia, mutta nousee ensi vuonna 7,3 prosenttiin.
- Pitkäaikaistyöttömät huolenaiheena taantumassa.

Työttömyysaste

%, trendi

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

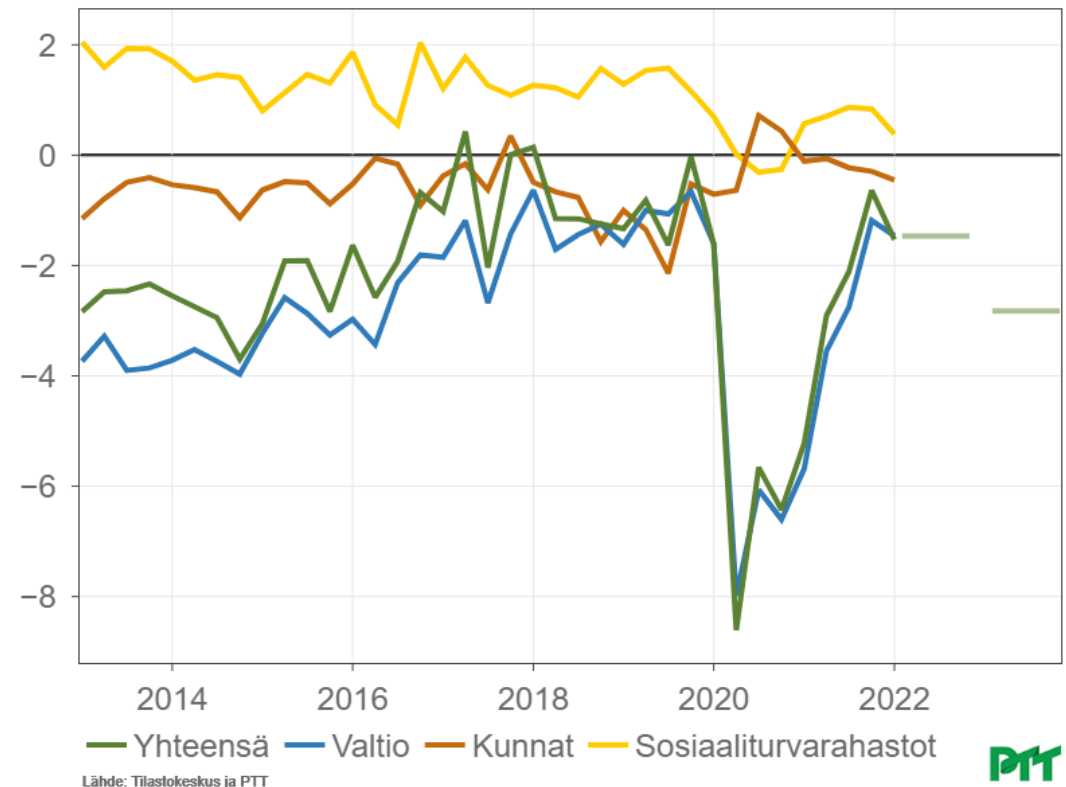
PTT

VALTIONTALouden ALIJÄÄMÄ KASVAA

- Nopea verotulojen kasvu on tasapainottanut valtiontaloutta.
- Panostukset maanpuolustukseen, pakolaisten auttamiseen ja huoltovarmuuteen lisäävät alijäämää.
- Vuonna 2023 kustannusten nousu ja heikentyvä suhdanne kasvattavat alijäämää.
- Velkasuhde laskee tänä vuonna, mutta kääntyy uudelleen kasvuun ensi vuonna.
- Ensisijainen huoli ei ole alijäämän tai velan määrä kriisitilanteessa, vaan pysyvät alijäämät normaalioloissa ja Suomen pidemmän aikavälin kasvupotentiaali.
- Globaali turvallisuusjärjestelmä on murroksessa, ja se voi merkittävästi heikentää pitkän aikavälin talouskasvua.
- Suomi on jäänyt jälkeen koulutustasossa ja väestö ikääntyy.

Julkisen sektorin tasapaino

Nettoluotonanto, % BKT:seen

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

PTT

Keskeiset ennustemuuttujat vuosina 2021–2023

	2021	2022e	2023e
	muutos, %		
Bruttokansantuote	3,0	1,6	-0,5
Tuonti, tavarat ja palvelukset	5,6	5,5	-3,0
Vienti, tavarat ja palvelukset	5,6	0,5	-2,0
Kulut	3,3	2,5	0,1
yksityinen	3,6	2,5	-0,5
julkinen	2,7	2,5	1,5
Investoinnit	1,1	1,6	-2,6
yksityiset	4,6	1,5	-3,0
julkiset	-12,8	2,0	-1,0
Inflaatio	2,2	7,5	1,0
Ansiotaso	2,4	2,8	3,5
Työttömyysaste, %	7,7	6,8	7,3
Työllisyysaste, 15–64-vuotiaat, %	72,3	73,8	73,3
Työllisyysaste, 20–69-vuotiaat, %	70,4	72,0	71,5
Julkisen sektorin yli/alijäämä, % BKT:seen	-2,7	-1,5	-2,8
Vaihtotase, % BKT:seen	0,8	-1,5	-0,8